

Informasjon – sakens videre behandling

Finnmarkskommisjonens rapport om rettighetsforholdene i **felt 3 Sørøya** er offentliggjort 16. oktober 2013. Nedenfor gis en oversikt over den videre behandlingen av de spørsmålene som er vurdert i rapporten. Se også rapportens punkt 2.2.

1. Finnmarkseiendommens behandling

Ifølge finnmarksloven § 34 første ledd skal Finnmarkseiendommen (FeFo) "uten ugrunnet opphold" ta stilling til kommisjonens konklusjoner, og gi uttrykk for om man er enig eller uenig i disse. Den videre saksgangen vil bero på hvilket syn FeFo har på kommisjonens konklusjoner.

- Har en part fått medhold i kommisjonen og FeFo er enig i dette, skal FeFo gi skriftlig uttrykk for sin enighet. Dersom rettighetens karakter tilsier det, skal FeFo også sørge for tinglysning av rettighetene og eventuelt reise grensegangssak for jordskifteretten.
- Har en part ikke fått medhold i kommisjonen og FeFo er enig i dette, må den private parten anlegge sak for Utmarksdomstolen for Finnmark eller de alminnelige domstolene (tingretten) for å få anerkjent rettighetene. Se punkt 2 og 3 nedenfor.
- Har en part fått medhold i kommisjonen og FeFo er uenig i dette, trenger FeFo ikke foreta seg noe ut over å uttrykke sitt syn "uten utgrunnet opphold". Dersom den private parten ønsker en rettslig stadfestelse av de rettighetene som kommisjonen har anerkjent, må parten også i slike tilfeller anlegge sak for Utmarksdomstolen eller tingretten.
- Har en part ikke fått medhold i kommisjonen og FeFo er uenig i dette, kan partens rettigheter stadfestes uten videre rettslig behandling, for eksempel ved at FeFo og parten inngår en bindende avtale. Dersom parten heller ønsker å få sine rettigheter stadfestet i form av en rettskraftig dom, må parten som utgangspunkt anlegge sak, se punkt 2 og 3 nedenfor.

2. Saksanlegg for utmarksdomstolen

Etter finnmarksloven § 38 første ledd kan tvister om rettigheter som oppstår etter at kommisjonens har utredet rettighetsforholdene i et felt, bringes inn for Utmarksdomstolen for Finnmark. Dette må skje ved skriftlig stevning senest atten måneder etter at kommisjonens rapport for feltet ble avgitt. Det vil for **felt 3 Sørøya** si senest **16. april 2015**. Stevning kan anlegges tidligere, og også før FeFo har tatt stilling til kommisjonens konklusjoner i rapporten.

Stevningen skal være underskrevet, inneholde partens fulle navn og adresse, og angi de kravene parten reiser og de omstendighetene kravene bygger på, den påstanden som nedlegges og den motparten kravet er rettet mot. Gjelder saken rettigheter som FeFo har motsatt seg, dekker staten den private partens nødvendige saksomkostninger, jf. finnmarksloven § 43 første ledd.

Utmarksdomstolen vil trolig tre i funksjon i løpet av tredje kvartal 2014. For tiden fungerer Indre Finnmark tingrett som sekretariat for utmarksdomstolen. Eventuelle stevninger må derfor, inntil Utmarksdomstolen er etablert, sendes til Indre Finnmark tingrett.

3. Alternativ rettslig behandling

I stedet for å bringe tvister om kommisjonens konklusjoner inn for utmarksdomstolen, kan en part anlegge sak for de alminnelige domstolene i samsvar med reglene i tvisteloven 17. juni 2005 nr. 90. Saker som gjelder tvister om rettigheter knyttet til fast eiendom kan etter lovens § 4-5 anlegges i den rettskretsen eiendommen ligger. Det vil i felt 3 si for Hammerfest tingrett.

Slikt saksanlegg kan skje også etter at fristen for å bringe saken inn for utmarksdomstolen er utløpt. Dersom det før utløpet av denne fristen er reist sak for Utmarksdomstolen, kan imidlertid saken ikke senere reises for de alminnelige domstolene. Motsatt kan saken ikke reises for utmarksdomstolen dersom den først er brakt inn for de alminnelige domstolene.

4. Mekling

Som alternativ til saksanlegg åpner finnmarksloven § 35 for at parter som *"ikke er enig i kommisjonens konklusjoner, eller som trenger bistand til å få konklusjonene nedfelt i bindende avtale"*, kan be kommisjonen om å mekle. Også FeFo kan be om mekling.

Det er ikke noe vilkår for saksanlegg at partene først har forsøkt mekling. Kommisjonens plikt til å mekle faller bort ved utløpet av fristen til å reise sak for utmarksdomstolen. Det vil si 18 måneder etter at rapporten for feltet er avgitt (i felt 3: 16. april 2015), jf. finnmarksloven § 38.

Ytterligere informasjon

Ta gjerne kontakt med Finnmarkskommisjonens sekretariat (PB 24, 9846 Tana, tlf. 78 92 46 40, e-post: finnmarkskommisjonen@domstol.no) dersom noe av det som er sagt i det foregående er uklart.

Sekretariatet kan også gi ytterligere informasjon om forhold som er omtalt foran, for eksempel om frister og kravene til innholdet i en stevning til utmarksdomstolen. Etter at utmarksdomstolen har trådt i funksjon, vil slik informasjon kunne mottas ved henvendelse dit.

Se ellers Finnmarkskommisjonens og utmarksdomstolens hjemmesider:

- www.finnmarkskommisjonen.no
- www.domstol.no/utmarksdomstolen